

Bruxelles, 5 iunie 2024
(OR. en)

10655/24

COH 38
SOC 423

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Concluzii referitoare la comunicarea cu privire la cel de al 9-lea raport privind coeziunea – <i>Aprobare</i>

1. La 27 martie 2024, Secretariatul General al Consiliului a primit Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor cu privire la cel de al 9-lea raport privind coeziunea¹.
2. Proiectul de concluzii ale președinției a fost examinat în cadrul reuniunilor Grupului de lucru pentru măsuri structurale și regiuni ultraperiferice din 25 aprilie, 16 și 23 mai 2024. Delegațiile au fost de acord cu proiectul de concluzii ale Consiliului astfel cum figurează în anexa la prezenta notă.
3. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să recomande Consiliului să aprobe aceste concluzii ale Consiliului astfel cum figurează în anexa la prezenta notă.

¹ Doc. 8369/24.

PROIECT DE**Concluzii ale Consiliului referitoare la comunicarea cu privire la cel de al 9-lea raport privind coeziunea****CONSILIUL UNIUNII EUROPENE**

- (1) SALUTĂ cel de al 9-lea raport privind coeziunea, care reprezintă un bilanț valoros al rolului politicii de coeziune ca stabilizator economic, contribuind la convergența ascendentă și la integrarea europeană, în special în cei treizeci de ani de existență a pieței unice europene și la douăzeci de ani de la extinderea din 2004, precum și analiza oferită de raport privind contribuția politicii de coeziune la coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii Europene, pe baza celor mai recente date disponibile;
- (2) RECUNOAȘTE că raportul vine într-un moment strategic, contribuind la reflecția asupra modului în care elaborarea și punerea în aplicare a politicii de coeziune ar putea fi consolidate și îmbunătățite în continuare;
- (3) AMINTEȘTE că politica de coeziune este principalul instrument al UE pentru investiții regionale și pe termen lung și un motor al transformării structurale, permițând dezvoltarea și implementarea unor soluții adaptate la nivelul cel mai apropiat de cetățeni și întreprinderi posibil;
- (4) SUBLINIAZĂ că politica de coeziune este o parte centrală a proiectului european care contribuie la reducerea disparităților dintre diferitele regiuni în ceea ce privește dezvoltarea și la răspunsul la provocările cu care se confruntă acestea, având ca obiectiv general promovarea unei dezvoltări armonioase a Uniunii în general;

Politica de coeziune produce rezultate...

- (5) IA ACT de constatările celui de al 9-lea raport privind coeziunea cu privire la următoarele tendințe pe termen lung observate în ultimele decenii, când, datorită sprijinului acordat prin politica de coeziune, multe părți ale UE au cunoscut o convergență economică și socială ascendentă remarcabilă:

- Politica de coeziune consolidează piața unică și asigură condiții de concurență echitabile și a jucat un rol important în integrarea noilor state membre în piața unică, permițând tuturor regiunilor să beneficieze de aceasta;
- PIB-ul mediu pe cap de locuitor a crescut substanțial în statele membre care au aderat la UE în 2004 și ulterior, ca urmare a creșterii productivității în regiunile mai puțin dezvoltate;
- Politica joacă un rol esențial în sprijinirea investițiilor publice și în mobilizarea investițiilor private și generează valoare adăugată și crearea de locuri de muncă, contribuind la competitivitatea și creșterea productivității UE;
- Conectivitatea a crescut, inovarea și spiritul antreprenorial s-au îmbunătățit, iar capitalul uman a fost consolidat printr-o creștere generală a nivelului de instruire și printr-o intensificare puternică a participării adulților la educație și formare;
- Cu sprijinul activ al politicii de coeziune, disparitățile dintre regiuni în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și ratele sărăciei s-au redus, indicatorii sociali și de ocupare a forței de muncă s-au îmbunătățit în general, iar ratele șomajului au avut o evoluție convergentă;
- Politica de coeziune a contribuit, de asemenea, la îmbunătățirea capacității administrative și a bunei guvernante în statele membre, prin sprijinirea unei game largi de competențe și a eficienței administrative;
- Datorită mobilizării rapide a resurselor sale, politica de coeziune a jucat un rol important în atenuarea impactului asimetric al crizelor recente și a pregătit terenul pentru o redresare solidă și rapidă, în special în regiunile vulnerabile;

... dar provocările structurale și emergente riscă să adâncească disparitățile

- (6) AMINTEȘTE provocările actuale și emergente, care includ tranziția verde și digitală, schimbările climatice și consecințele negative ale acestora, migrația, creșterea concurenței globale și necesitatea competitivității, conectivității și autonomiei strategice a UE, menținând în același timp o economie deschisă, precum și instabilitatea geopolitică la frontierele externe ale UE, acordând o atenție deosebită statelor membre și regiunilor cele mai afectate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, în special regiunilor învecinate cu Rusia și Belarusul și cele care se învecinează cu Ucraina;
- (7) ESTE PREOCUPAT de provocările demografice, care sporesc și mai mult presiunea asupra bugetelor publice, exacerbează deficitul de competențe și de forță de muncă, precum și de provocările de pe piața forței de muncă, cum ar fi șomajul în rândul tinerilor, și de riscul unei capcane a dezvoltării talentelor; RECUNOAȘTE că aceste provocări afectează mai grav zonele rurale, regiunile îndepărtate și regiunile expuse unor handicapuri naturale grave și permanente, care suferă din cauza depopulării și a exodului creierelor, precum și regiunile urbane din cauza concentrării activității și a populației în zonele urbane mari; în acest context, EVIDENȚIAZĂ, de asemenea, importanța unui model de dezvoltare policentrică, bazat pe legăturile dintre mediul urban și cel rural;
- (8) CONSTATĂ că există în continuare disparități socioeconomice mari și că un număr tot mai mare de regiuni sunt afectate sau riscă să fie afectate de provocări structurale și emergente și ESTE PREOCUPAT de faptul că convergența a fost inegală la nivelul UE, în special în interiorul statelor membre și al regiunilor, și că provocările structurale, împreună cu impactul asimetric al șocurilor economice, al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și al crizelor conduc multe regiuni către o divergență treptată, stagnare economică, declin, capcane ale dezvoltării sau în direcția riscului de sărăcie și excluziune socială pentru cetățenii lor;
- (9) CONSTATĂ, de asemenea, că orice viitoare extindere va avea, de asemenea, implicații pentru politica de coeziune;
- (10) SUBLINIAZĂ că aceste provocări și preocupări trebuie abordate într-un mod incluziv și echitabil, asigurându-se faptul că nimeni nu este lăsat în urmă; ÎMPĂRTĂȘEȘTE concluzia Comisiei potrivit căreia, dacă nu sunt abordate, provocările structurale și emergente ar putea adânci disparitățile economice, sociale și teritoriale;

Politica de coeziune ca politică în continuă evoluție, învățând din propriile experiențe și din cele ale altor instrumente

- (11) INVITĂ Comisia să ia în considerare modalități adecvate pentru ca politica de coeziune post-2027 să ofere regiunilor un sprijin adaptat pentru a gestiona cu succes aceste provocări, acordând o atenție deosebită celor ecologice, digitale, industriale și demografice și diferitelor niveluri de dezvoltare socioeconomică, ținând seama de experiența perioadei actuale;
- (12) SUBLINIAZĂ că politica de coeziune este unul dintre cele mai importante instrumente de promovare a dezvoltării în toate regiunile europene, în special în regiunile care se confruntă cu provocări structurale persistente, inclusiv în regiunile mai puțin dezvoltate, precum și o politică majoră de investiții a UE, care ar trebui să sprijine în continuare investițiile necesare pentru convergență și să abordeze capcanele dezvoltării și să creeze oportunități de creștere pentru regiuni și cetățenii acestora;
- (13) REAFIRMĂ că politica de coeziune, ca politică localizată bazată pe gestiune partajată, trebuie să fie adaptată la nevoile, provocările specifice și vulnerabilitățile regiunilor, consolidând în același timp participarea și instrumentele teritoriale și permițându-le să realizeze cele mai relevante investiții și reforme la nivelul cel mai adecvat; RECUNOAȘTE rolul sporit al politicii de coeziune în contribuția la semestrul european;
- (14) REAMINTEȘTE principiile fundamentale ale articolului 174 din TFUE, care promovează dezvoltarea armonioasă a regiunilor UE și acordă o atenție deosebită unor domenii specifice;
- (15) REAMINTEȘTE situația socială și economică structurală a regiunilor ultraperiferice, astfel cum este recunoscută la articolul 349 din TFUE, și că politica de coeziune trebuie să răspundă provocărilor lor în materie de dezvoltare și să sprijine integrarea lor regională;
- (16) REAMINTEȘTE necesitatea de a integra mai bine dimensiunea teritorială în politicile UE pentru a consolida coerența acțiunilor UE; SOLICITĂ o conștientizare generală a nevoii de a consolida coeziunea în politicile și inițiativele Uniunii și SUBLINIAZĂ necesitatea unor complementarități și sinergii între politica de coeziune și alte politici și inițiative relevante, inclusiv la nivel național și regional, încă din faza de elaborare a acestora;

- (17) SUBLINIAZĂ că este important să se continue simplificarea politicii de coeziune pentru beneficiari și autoritățile responsabile de programe (în special prin valorificarea măsurilor de simplificare existente, inclusiv finanțarea nelegată de costuri și opțiunile simplificate în materie de costuri) și să se permită luarea în considerare a realităților diferitelor regiuni și state membre ale UE în etapele de concepere și punere în aplicare atunci când se identifică astfel de măsuri de simplificare, pentru a spori eficacitatea și caracterul specific al politicii de coeziune;
- (18) REAMINTEȘTE necesitatea armonizării și proporționalității controalelor și auditurilor, menținând, în același timp, standarde ridicate pentru prevenirea și combaterea fraudei și a corupției la toate nivelurile; REAMINTEȘTE, de asemenea, necesitatea de a consolida aplicarea principiului auditului unic;
- (19) SUBLINIAZĂ că este important să se protejeze interesele financiare ale Uniunii, având în vedere Regulamentul privind un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii;
- (20) RECUNOAȘTE importanța bunei guvernante și a consolidării capacităților pentru a răspunde mai bine nevoilor administrative la nivelul statelor membre, la nivel regional și local; SUBLINIAZĂ că buna guvernanță, instituțiile puternice, respectarea statului de drept și capacitatea administrativă solidă sunt importante pentru conceperea și punerea în aplicare eficace și eficientă a politicii de coeziune;
- (21) SUBLINIAZĂ rolul politicii de coeziune în consolidarea în continuare a pieței unice prin reducerea dezechilibrelor dintre regiuni, stimularea creșterii economice și promovarea inovării;
- (22) RECUNOAȘTE contribuția Interreg la realizarea unei dezvoltări teritoriale mai echilibrate printr-o mai bună cooperare între regiuni și necesitatea unei cooperări transfrontaliere consolidate, în special de-a lungul lanțurilor valorice interregionale și al infrastructurii transnaționale durabile, pentru a face față tranziției;
- (23) SUBLINIAZĂ oportunitatea de a reflecta asupra modului în care politica de coeziune se poate baza într-o mai mare măsură pe performanță, cu scopul de a spori eficiența pe baza propriilor experiențe, precum și a lecțiilor învățate din alte instrumente ale UE; SUBLINIAZĂ necesitatea de a lua decizii pe baza unor evaluări solide ale politicilor și ținând seama de implicațiile operaționale ale acestora, în special pentru sistemele de audit și control;

(24) SOLICITĂ Comisiei să elaboreze propuneri menite să adapteze politica de coeziune în conformitate cu rolul său de cadru pe termen lung pentru dezvoltarea regională, care să stea la baza modelului de creștere al UE, pe baza punctelor sale forte distincte – gestiunea partajată, guvernanța pe mai multe niveluri, abordarea bazată pe realitatea zonei și principiul parteneriatului – ținând seama, în același timp, de faptul că regiunile au puncte de plecare, nevoi și capacități diferite și ar trebui să urmeze căi diferite de dezvoltare pentru transformările actuale și viitoare; AȘTEAPTĂ CU INTERES primirea propunerilor pentru următorul pachet legislativ până cel târziu în iulie 2025, în urma propunerii privind CFM, în conformitate cu termenul stabilit în Regulamentul privind CFM.
